

Nr 206.

Av fru Gustafson m. fl., om höjning av anslaget till avsättning till fonden för friluftslivets främjande.

Vid en granskning av årets statsverksproposition under femte huvudtiteln finna vi till stor besvikelse ingenting som antyder att frågan om semester för husmödrar kommer att föreläggas årets riksdag. Befolkningsutredningen anmäler i »Berättelse om vad i rikets styrelse sig tilldragit», att den avser att under de första månaderna detta år framlägga betänkande med förslag angående husmoderssemestern och de fria resorna för barnen.

När således en gång detta betänkande kan komma, måste det undergå den vanliga remissbehandlingen och efter hörande av myndigheter och organisationer återgå till departementet för eventuellt ny översyn och omarbetning. Ur dessa utgångspunkter finnes det således ingen möjlighet att vänta en kungl. proposition vid årets riksdag. Vi vilja dock erinra om att fritidsutredningen den 26 februari 1942 avgav sitt betänkande »med utredning och förslag angående semester för husmödrar». Socialministerns positiva svar på en interpellation vid 1943 års riksdag gav oss anledning att i år vänta ett förslag till lösning av denna viktiga sociala fråga. Det är därför förklarligt, att enskilda och organisationer, som under många år uppoffrande arbetat för semester åt husmödrar, med stor otålighet vänta på ett resultat av de två utredningarna, varav den ena är avslutad och den senare fortfarande arbetar med denna fråga.

Men frågan om semester för husmödrar har dock förts till riksdagen under de senare åren genom anslagen under tionde huvudtiteln till »Avsättning till fonden för friluftslivets främjande». Ur denna fond ha anslag givits dels till semesterhemsorganisationer för inköp eller ombyggnad och inredningar av fastigheter till semesterhem, dels till ytterst blygsamma stipendier åt husmödrar för semestervistelse samt dels till den verksamhet för semester åt husmödrar, som genom fritidsutredningen anordnats vid folkhögskolor, skidfrämjandets stationer m. fl. Med de hårt nedskurna anslag som riksdagen beviljat till fonden under de senare åren har statens fritidsnämnd, som har till uppgift att granska inkomna ansökningar och ingiva förslag till Konungen om medlens fördelning, nödgats hårt nedpressa begärda väl motiverade anslag eller helt avslå inlämnade framställningar. Det är främst de stora organisationerna för friluftslivets främjande, turistföreningen, skidfrämjandet och Reso, som årligen ställa stora anspråk på anslag ur fonden, och därtill enskilda kommuner och en mängd andra or-

ganisationer. Det är i tävlan om alla dessa anspråk på anslag ur fonden som verksamheten med statsbidrag för semester åt husmödrar de senaste åren har måst planläggas och genomföras. Den knappa tillgången på medel har starkt begränsat denna verksamhet och karakteriserar den fortfarande som försöksarbete, allt i avvaktan på befolkningsutredningens betänkande och en kungl. proposition.

Statens fritidsnämnd har även i år fört frågan om semester åt husmödrar till riksdagen i sin hemställan om att till avsättning till fonden för friluftslivets främjande måtte för budgetåret 1945/1946 anvisas ett anslag å 1 500 000 kronor.

Nämnden anför i sin hemställan bl. a.:

»Därest de årligen återkommande anslagen till fritidsutredningen för husmodersemersterverksamhet, till scoutorganisationerna för lägerverksamhet samt till turistföreningen för vandrarhemsvrörelsen jämväl under nu innevarande budgetår skola bli av samma ungefärliga storleksordning som sislidna budgetår, kommer ett belopp understigande 200 000 kronor att stå till förfogande för samtliga övriga fritidsändamål.» — — —

»Vid angivande av detta belopp (det begärda anslaget på 1 500 000 kronor) har nämnden särskilt beaktat, dels att de å området verksamma centrala organisationerna, enligt vad nämnden har sig bekant, planlägga åtskilliga mera kostnadskrävande anläggningar, dels att under det senaste året anspråken på bidrag för beredande av tillgång till semesterhem för husmödrar visat en utpräglad tendens att öka. Det synes nämnden i hög grad angeläget, att dessa åtgärder må kunna komma i åtnjutande av det stöd från det allmännas sida, som utgör en nödvändig förutsättning för att planerna skola kunna förverkligas.»

Vi kunna helt instämma i motiveringen och förslaget i denna hemställan från statens fritidsnämnd.

Då det därtill ur de synpunkter vi ovan angivit är synnerligen angeläget, att verksamheten för semester åt husmödrar blir mer tillgodosedd än tidigare genom betydligt större anslag, hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att till avsättning till fonden för friluftslivets främjande för budgetåret 1945/1946 anvisa ett anslag av 1 500 000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1945.

Ruth Gustafson.

Märta Öberg.

Disa Västberg.

Walter Sundström.

J. W. Mårtensson.

Adolf Wallentheim.

Elsa Johansson.

Hildur Humla.